

ఒట్టు ప్రశ్నల సంఖ్య : 26]
Total No. of Questions : 26]

[ఒట్టు ముద్రిత పుటల సంఖ్య : 4
[Total No. of Printed Pages : 4

సంకేత సంఖ్య : **318-L (RS)**

Code No. : **318-L (RS)**

డి.ఎల్.ఎడ్. ప్రథమ వರ್ష

D.El.Ed. FIRST YEAR

కలికేయన్న అనుకూలీసువుడు (కీ.ప్రా.శా.) — పరిసర అధ్యయన
FACILITATING LEARNING (LPS) — ENVIRONMENTAL STUDIES

(తేలుగు భాషాంతర)

(Telugu Versions)

(పరిష్కృత పఠ్యవస్తు)

(Revised Syllabus)

దినాంక : 21. 05. 2019]

Date : 21. 05. 2019]

సమయ : బీళ్ళగ్గే 10.00 రింద మధ్యాహ్న 1.00 రవరేగ్గే]

Time : 10.00 A.M. to 1.00 P.M.]

[గరిష్ఠ అంకగళు : 60

[Max. Marks : 60

అభ్యర్థియ నోంఢణి సంఖ్య

Register Number of the Candidate

భాగము - I

కింది ప్రతి ప్రశ్నకు నాలుగు సర్యామ జవాబులివ్వడమెనది. ఏదేని సరెన ఒక జవాబును మాత్రం ఎన్నుకుని రాయండి. ప్రశ్నలన్నియూ తప్పనిసరి : $10 \times 1 = 10$

1. శిశువు తన సంవహన నెపుణాన్ని పెంచుకొనుటకు ఈ క్షేత్రం చాలా సహాయపడుతుంది
(A) శారీరిక (B) సామాజిక
(C) భావనాత్మక (D) జ్ఞాన సంబంధితం
2. పరిసర అధ్యయనం ఈ కింది విషయాల సంయోజనపు సంయుక్త అధ్యయనం
(A) సమాజ విజ్ఞానం, విజ్ఞానం, గణితం
(B) సమాజ విజ్ఞానం, విజ్ఞానం, పరిసర విద్య
(C) సమాజ విజ్ఞానం, గణితం, పరిసర విద్య
(D) విజ్ఞానం, గణితం, పరిసర విద్య
3. పరిసర విద్యను పాఠశాల దశలో తప్పనిసరి చేయాలని సుప్రీంకోర్టులో 18 డిసెంబర్ 2003 లో ప్రజా అభ్యర్థన అర్జి వేసినవారు
(A) ఎం.సి. మెహతా (B) యశ్ పాల్
(C) జి. కృష్ణమూర్తి (D) అరవింద్

D.El.Ed. - I (RS)

718

[Turn over

4. పరిసర అధ్యయనపు ప్రముఖ బోధనాభ్యాస లక్ష్యం ఏదనగా
 (A) పరిసరపు వివరాలకు పిల్లలు దృష్టిసారించకూడదు
 (B) పరిసరపు నకారాత్మక క్రమాలకు ప్రోత్సాహం ఇచ్చుట
 (C) పరిసరానికి చెందిన సమస్యలను తీర్మానించకుండుట
 (D) పిల్లల్ని సహజ జగత్తుకు పరిచయించుట
5. సహజ జల పరిసర వ్యవస్థకు ఒక ఉత్తమ ఉదాహరణం
 (A) ఆకేవరియం (B) జలపరిసర వ్యవస్థ చిత్రపటం
 (C) చెరువు పరిసరం (D) OHP షీటులోని చిత్రాలు
6. ఉపాధ్యాయుడొకరు పరిసర ఆధారిత అభ్యసనను ఏర్పాటుచేయునపుడు మరియు సంఘటించునపు బోధనకు ఉపయోగించెడి నియమాలు
 (A) పరిచితం నుండి అపరిచితం వెపుకు (B) సరళత నుండి సంకీర్ణం వెపుకు
 (C) కృత్యాల విధానం (D) వీటిలో ఏదీకాదు
7. ప్రకృతియొక్క సాందర్యోపాసన విలువ కింది ఏ అంశాన్ని కల్గివుంది ?
 (A) పరిసరపు వస్తువులను ఉపయోగించుట
 (B) పరిసరపు వస్తువులను మెచ్చుకొనుట
 (C) పరిసరపు వస్తువులను వర్గీకరించుట
 (D) పరిసరపు వస్తువులను గురించి తెలుసుకొనుట
8. ఒక సుస్థిర పరిసరాన్ని కాపాడుట మనందరి కర్తవ్యంయొక్క ప్రముఖ ద్యేయం
 (A) రావోవు తరాలకు మిగుల్చుటకు (B) ఆర్థిక అభివృద్ధి పెంచుటకు
 (C) ప్రాణులకు ఆహారం దొరకుటకు (D) పిల్లలు వనరులను గుర్తించుటకు
9. ఈ ద్రవంలో ఏది అజైవిక వనరు ?
 (A) పాలు (B) పెట్రోలు
 (C) కిరసనాయిలు (D) నీరు
10. కిందిస్థాయి ప్రాథమిక పాఠశాలలో విద్యార్థులు 'ప్రాణి ప్రపంచం' పాఠాన్ని బోధించుటకు ఉపయోగించదగు అత్యంత పరిణామకారియైన వనరుల ప్రాణుల గురించిన
 (A) వీడియోల వీక్షణ (B) చిత్రపటాల ప్రదర్శన
 (C) వార్తాపత్రికల లేఖనాలు (D) పాఠ్యపుస్తకాలు

భాగము - II

కింది ఏవేని ఐదు ప్రశ్నలకు జవాబును క్లుప్తంగా అరపేజీకి మించకుండు రాయండి : $5 \times 2 = 10$

11. ఉపాధ్యాయుల ఏ లక్షణాలు విద్యార్థుల అభ్యసనా ఫలితాలపై పరిణామంకల్గిస్తాయి ?
12. జైవిక మరియు అజైవిక అంశాల మధ్య పరస్పరావలంబనకు ఉదాహరణగాగల సహజ చక్రాలు ఏవి ? ఒకదానిని సంక్షిప్తంగా వివరించండి.

13. ప్రాథమిక పాఠశాలదశలో 'నీరు' అను పాఠానికి 'స్మరణ'కు సంబంధించి రెండు నిర్దిష్టమైన బోధనా ఉద్దేశాలను రాయండి.
14. పరిసర అధ్యయనం ఒక సమ్మిశ్ర అధ్యయన క్షేత్రం ? స్పష్టీకరించండి.
15. పిల్లల్లో పరిసర విమర్శనాత్మక ఆలోచనను ఎలా పెంపొందించగలరు ?
16. 'పరిసరాలపై జాతరల ప్రభావం' ఈ విషయాన్ని తరగతిలో ఎలా ఉపయోగించుకోవాలి ? విశ్లేషించండి.
17. ప్రాథమిక దశయొక్క 'గ్రామీణ సముదాయం' అనుపాఠానికి విషయాత్మక ప్రశ్నకు విభాగంలో బహుళాన్నిక (Multiple choice) విధానపు ఒక ప్రశ్నకు రచించండి.
18. మీ విద్యార్థులలో పరిసరపు ప్రజ్ఞను పెంపొందించుటలో నియత మరియు అనియత ప్రసంగాల (Speech) పాత్రను ఏవేని రెండింటిని గూర్చి రాయండి.

భాగము - III

కింది వాటిలో ప్రతి ప్రశ్నకు మరొక పర్యాయ ప్రశ్న ఇవ్వబడింది. వాటిలో ఏదేని ఒకదానికి (a) లేదా (b) కి మాత్రం జవాబు రాయండి. జవాబు ఒక పేజీకి మించరాదు : $8 \times 5 = 40$

19. a) "పరిసరంలో పరస్పరం ఆధారపడియుండుట భౌతిక మరియు జైవిక అంశాలలో చాలా అవసరం." వివరించండి.

లేదా

- b) పిన్నవయస్సు విద్యార్థుల ఐదు సరైన లక్షణాలను సంక్షిప్తంగా వివరించండి.
20. a) ప్రాథమిక దశలో పరిసర అధ్యయనాన్ని పరిసర విద్య అని పరిగణించడానికి గల కారణాలను పట్టిచేయండి.

లేదా

- b) జాతీయ విద్యాప్రణాళికా చట్టం (NCF) 2005 కు సంబంధించి NCERT పాఠ్యాంశాలలోగల పరిసర అధ్యయనపు ఐదు ఉద్దేశాలను తెల్పండి.
21. a) జాతీయ విద్యాప్రణాళికా చట్టం (NCF) 2005 మరియు పరిసర అధ్యయనపు ఐదు మార్గదర్శక సూత్రాలను రాయండి మరియు ఏదేని ఒకదానిని సరైన ఉదాహరణలతో విశ్లేషించండి.

లేదా

- b) "పసుదెవ కుటుంబకం" అనునది భారతీయ తత్వశాస్త్రపు ప్రాథమిక పరిసరపు విలువ. ఈ నిర్వచనాన్ని విశదీకరించండి.

22. a) కృత్యాల అనుభవాల ఆధారంగా అభ్యసనను చేయడంవలనగల నాలుగు లాభాలను పట్టిచేయండి. వాటిలో ఏవేని రెండింటిని సంక్షిప్తంగా వివరించండి.

లేదా

- b) పరిసర అధ్యయనంలో విషయాధారిత కూర్పువలన కలిగెడు అనుకూలతలను సంక్షిప్తంగా వివరించండి.
23. a) దాపరికంలేని చర్చాగోష్టి అభ్యసనార్థం అవగాహనయొక్క అంతర్ దృష్టిని తెలుసుకోడానికి ఎలా సహాయపడునో పరిశీలించండి.

లేదా

- b) 'పరిసర అధ్యయనానే నేర్పునపుడు కథా పద్ధతిని ఒక సామాజిక కృత్యంగా ఉపయోగించవచ్చును.' ఈ నిర్వచనాన్ని మూల్యాంకనంచేయండి.
24. a) పరిసర అధ్యయనంతో మూల్యాంకనపు ఉద్దేశాలేవి ? ఎందువల్ల ?

లేదా

- b) పరిసర అధ్యయనపు పాఠాలలో నిర్మాణాత్మక మరియు సంగ్రహణాత్మక మదింపులను మీ బోధనాభ్యాసంలో (Teaching practice) అనుసరించుకొను విధానాలు ఏవి ?
25. a) పరిసర అధ్యయన తరగతిలో ప్రకృతిని వనరుగా ఉపయోగించుకొని విద్యార్థులలో పెంపొందించదగు ఏవేని ఐదు పరికల్పనలను సంక్షిప్తంగా వివరించండి.

లేదా

- b) పరిసర అధ్యయన బోధనలో సహజవనరుల ఉపయోగం గురించి సరైన ఉదాహరణలతో చర్చించండి.
26. a) విద్యార్థులను సస్యాల అధ్యయనానికి పంపడానికి ముందుగా వారికి ఎటువంటి సూచనలను చేయుదురు ?

లేదా

- b) ప్రాథమిక పాఠశాల పరిసర అధ్యయనపు ఉపాధ్యాయులుగా మీరు మీపాఠశాలలో పరిసర వనరుల మూలను ఎలా ఏర్పాటు చేయగలరు ?